

FÖRSÄKRINGSMARKNADEN

Kvartal 4, 2020

Publiceringsdatum: 2021-02-17

Innehåll

Svensk Försäkring är försäkringsföretagens branschorganisation, som arbetar för att öka kännedom om försäkringars betydelse i samhället och för ett högt förtroende för försäkringsbranschen. Statistiken som Svensk Försäkring tillhandahåller är en del av en branschgemensam infrastruktur och presenteras på Svensk Försäkrings webbplats, www.svenskforsakring.se/statistik. Detaljerade data finns i Svensk Försäkrings statistikdatabas, www.svenskforsakring.se/statistik/statistikdatabas/.

Varje kvartal presenterar Svensk Försäkring rapporten "Försäkringsmarknaden". Det är en sammanställning av statistik för försäkringsmarknaden, till exempel i form av utbetalda försäkringsersättningar, premieinkomster, marknadsandelar, totalavkastning och antal skadeanmälningar. Uppgifterna är i huvudsak baserade på svenskägda företags tillsynsrapportering till Finansinspektionen, där Svensk Försäkring har samlat in motsvarande uppgifter från utlandsägda filialer. Uppgifterna i diagrammen 7, 8 och 15 är insamlade av Svensk Försäkring.

Försäkringsmarknaden

- Diagram 1 Utbetalda försäkringsersättningar, årsvärden per kvartal
- Diagram 2 Premieinbetalningar och BNP, årsvärden per kvartal
- Diagram 3 Årlig procentuell förändring av premieinbetalningar och BNP, årsvärden per kvartal

Skadeförsäkringsmarknaden

- Tabell 1 Inbetalda premier till skadeförsäkringar
- Diagram 4 Premieinkomster för skadeförsäkringsföretag de senaste fyra kvartalen, fördelat per produktområde
- Diagram 5 Premieinkomster för skadeförsäkringsföretag per produktområde, årsvärden per kvartal
- Diagram 6 Marknadsandelar för skadeförsäkringsföretag i procent av årliga premieinkomster
- Diagram 7 Antal anmälda skador inom egendomsförsäkringar de senaste fyra kvartalen
- Diagram 8 Antal anmälda skador inom egendomsförsäkringar, årsvärden per kvartal

Pensions- och livförsäkringsmarknaden

- Tabell 2 Inbetalda premier till pensions- och livförsäkringar
- Diagram 9 Inbetalda premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar de senaste fyra kvartalen, fördelat per produktområde
- Diagram 10 Inbetalda premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar per produktområde, årsvärden per kvartal
- Diagram 11 Marknadsandelar i procent av årliga inbetalda premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar
- Diagram 12 Livförsäkringssparande, konkurrensutsatta försäkringar, årsvärden per kvartal
- Diagram 13 Livförsäkringssparande fördelat på sparform, konkurrensutsatta försäkringar, årsvärden per kvartal
- Diagram 14 Inflyttat försäkringskapital, årsvärden per kvartal
- Diagram 15 Genomsnittlig totalavkastning på tillgångar som förvaltas av svenska livförsäkringsföretag

Dataunderlag till Försäkringsmarknaden finns i statistikdatabasen

Underlagen till samtliga diagram och tabeller som presenteras i Försäkringsmarknaden finns i statistikdatabasen, via följande länk:

[Dataunderlag till rapporten Försäkringsmarknaden](#)

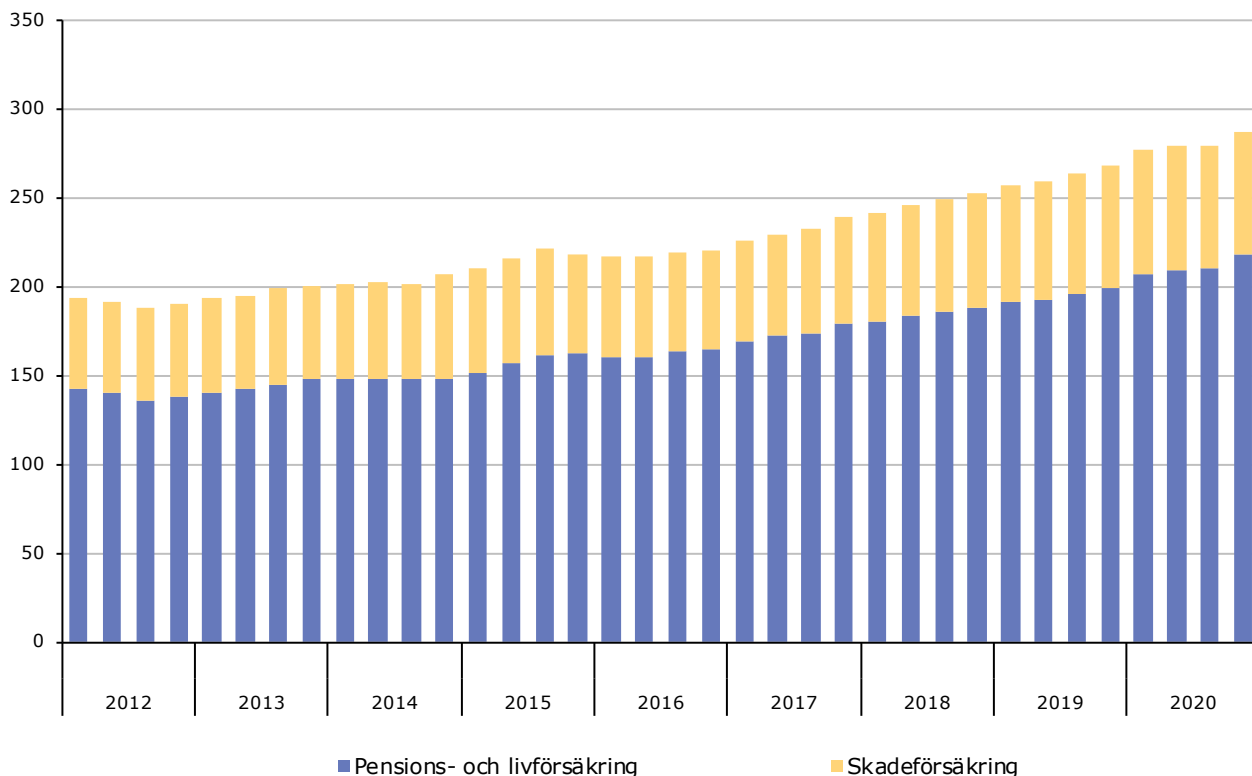
Försäkringsmarknaden

Försäkringsföretagen betalade ut knappt 287 miljarder kronor i försäkringsersättningar under 2020 (se diagram 1). Knappt 218 miljarder kronor (76 procent) betalades ut från pensions- och livförsäkringar, och knappt 69 miljarder kronor (24 procent) betalades ut från olika skadeför-

säkringar. Jämfört med 2019 har utbetalningarna från pensions- och livförsäkringar ökat med 10 procent (19,2 miljarder kronor), och utbetalningarna från skadeförsäkringar minskat med 1,2 procent (0,9 miljarder kronor).

Diagram 1. Utbetalda försäkringsersättningar, årsvärden per kvartal, 2012–2020

Miljarder kronor

Anm.: I *Pensions- och livförsäkring* ingår både konkurrensutsatta och ej konkurrensutsatta försäkringar. Skadeförsäkring som finns hos livförsäkringsföretagen särredovisas i Finansinspektionens tillsynsrapportering sedan 2016K1, och ingår fr.o.m. samma kvartal i kategorin *Skadeförsäkring*. För livförsäkringsföretag avser utbetalda försäkringsersättningar de utbetalningar som har gjorts till kunder inklusive återköp, utbetald återbäring p.g.a. återköp samt övrig utbetald återbäring. För skadeförsäkringsföretag avser utbetalda försäkringsersättningar de skadeersättningar som har utbetalats till kunder som drabbats av skada.

Källa: Svensk Försäkring.

Antal försäkringsföretag i Sverige

Vid slutet av 2020 bestod försäkringsbranschen i Sverige av 325 företag, varav 285 var svenska företag och 40 var utlandsägda filialer som är verksamma i Sverige. Av de svenska företagen så var 38 livförsäkringsföretag, 247 skadeförsäkringsföretag och 54 understödsföreningar.

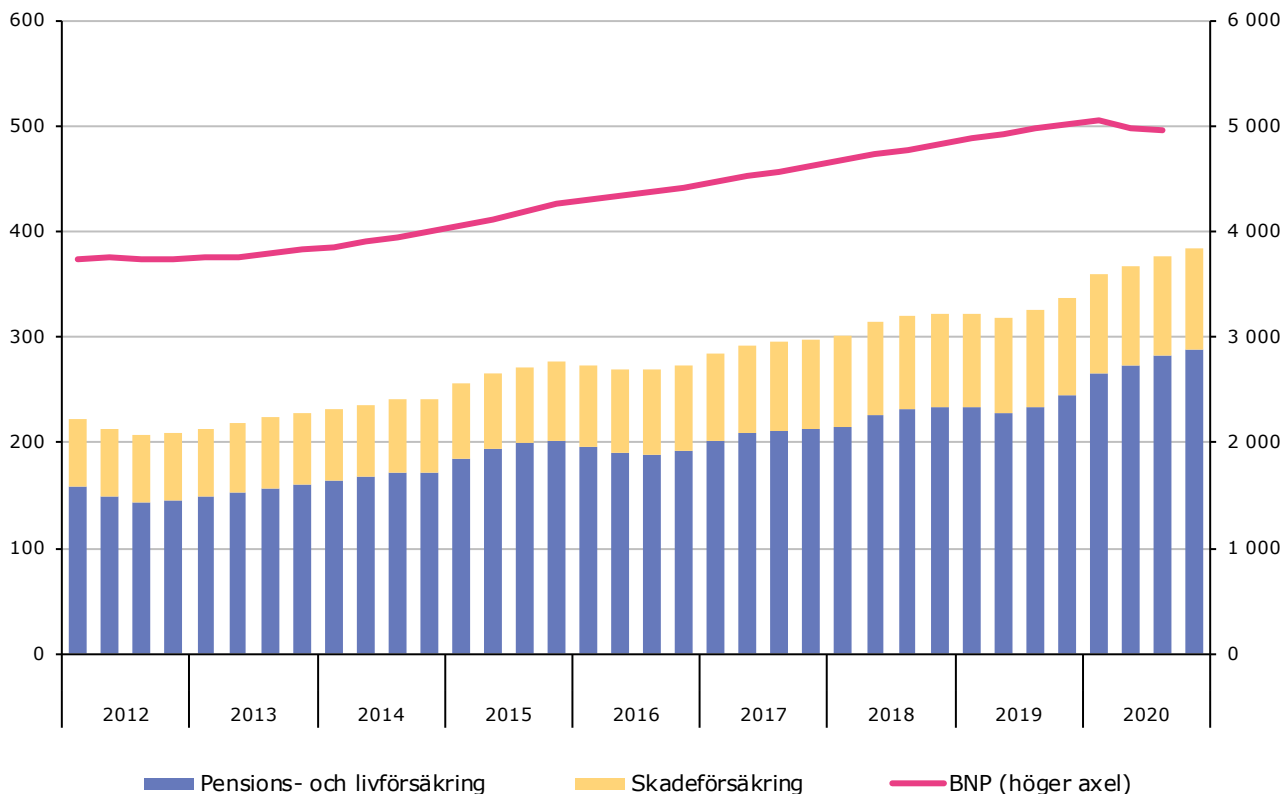
Tillsammans sysselsätter försäkringsföretagen omkring 22 000 personer i Sverige.

Under 2020 betalades det in drygt 384 miljarder kronor till försäkringsföretagen i form av premier till olika försäkringar (se diagram 2). Knappt 289 miljarder kronor (75 procent) av premierna betalades in till pensions- och livförsäkringar, och drygt 95 miljarder kronor (25 procent) betalades in

till skadeförsäkringar. Jämfört med 2019 har premiebetalningarna till pensions- och livförsäkringar ökat med 18 procent (43,4 miljarder kronor), och premieinkomsterna för skadeförsäkringar ökat med 3 procent (2,8 miljarder kronor).

Diagram 2. Premiebetalningar och BNP, årsvärden per kvartal, 2012–2020

Miljarder kronor

Anm.: Avser premieinkomster för skadeförsäkring och inbetalda premier (premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital) för pensions- och livförsäkring. I *Pensions- och livförsäkring* ingår både konkurrensutsatta och ej konkurrensutsatta försäkringar. Skadeförsäkring som finns hos livförsäkringsföretagen särredovisas i Finansinspektionens tillsynsrapportering sedan 2016K1, och ingår fr.o.m. samma kvartal i kategorin *Skadeförsäkring*. I *Skadeförsäkring* ingår inte premieinkomster för AFA Sjukförsäkring eftersom de har varit negativa vissa perioder på grund av återbetalning av premier.

Källa: Svensk Försäkring och SCB.

Inbetalda premier och utbetalda ersättningar

Premier för försäkring betalas in i förskott för ett visst försäkringsskydd under en viss tid. Det innebär att det vanligtvis finns en fördröjning mellan inbetalning av premie och utbetalning av en eventuell ersättning för de fall en skada uppstår. För pensions- och livförsäkringar dröjer det vanligtvis många år mellan inbetalning av premier och utbetalning i form av pension eller annat sparande.

Premierna ska även täcka driftskostnader och andra kostnader, t.ex. lokalkostnader och löner för försäkringsföretagens anställda.

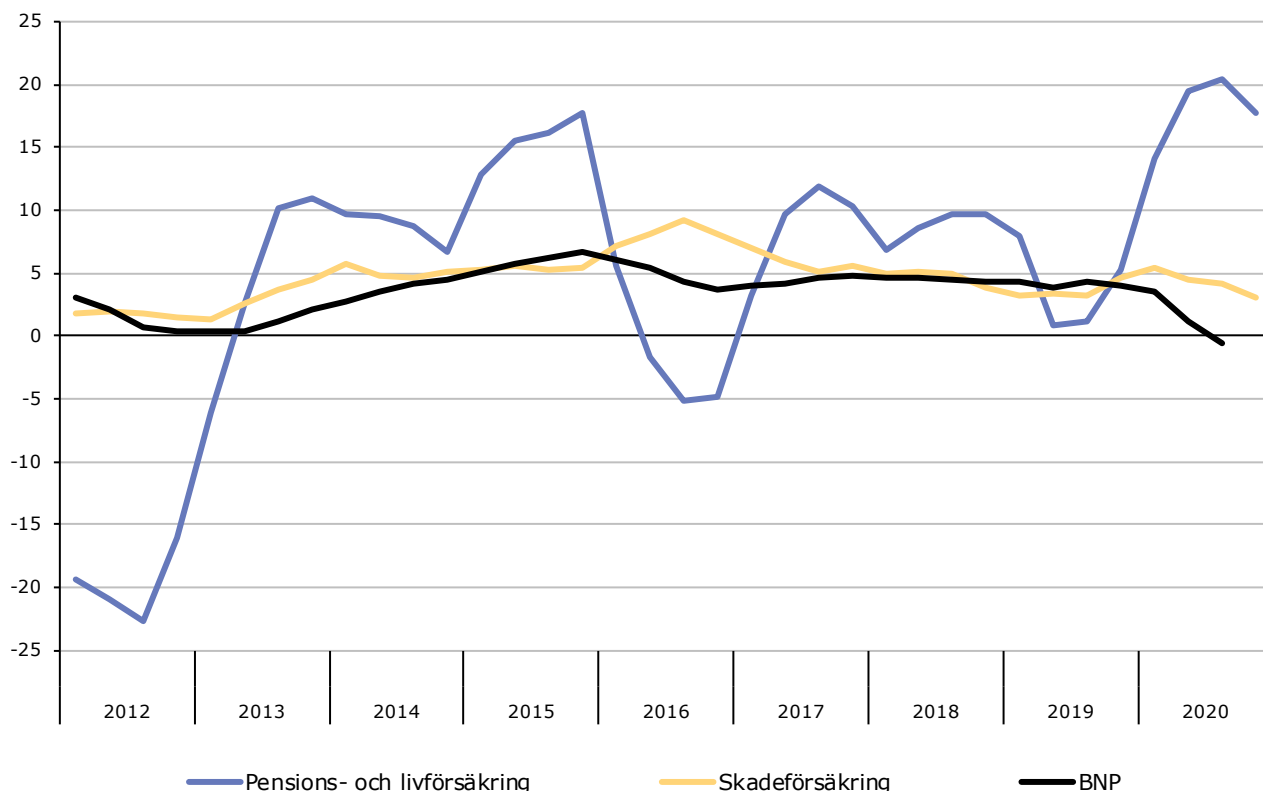
Utvecklingen i ekonomin är nära sammankopplad med utvecklingen i premieinbetalningarna till försäkringar; i samband med en konjunkturförstärkning ökar vanligtvis efterfrågan på varor och tjänster, inklusive försäkringar. Särskilt skadeförsäkringspremier och BNP är nära sammankopplade (se diagram 3). Utvecklingstakter för livförsäkringspremier varierar mer eftersom de i högre ut-

sträckning påverkas av strukturella förändringar och förändringar av regelverk och skatter.

Under 2019 mattades den svenska konjunkturen av efter en lång period av stark tillväxt. I och med corona-pandemin har den ekonomiska utvecklingen försvagats ytterligare.

Diagram 3. Årlig procentuell förändring av premieinbetalningar och BNP, årsvärden per kvartal, 2012–2020

Procent

Anm.: Diagrammet visar årlig procentuell förändring av årsvärden per kvartal avseende premieinkomster för skadeförsäkring och inbetalda premier (premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital) för pensions- och livförsäkring. I *Pensions- och livförsäkring* ingår både konkurrensutsatta och ej konkurrensutsatta försäkringar. Skadeförsäkring som finns hos livförsäkringsföretagen särredovisas i Finansinspektionens tillsynsrapportering sedan 2016K1, och ingår fr.o.m. samma kvartal i kategorin *Skadeförsäkring*. I *Skadeförsäkring* ingår inte premieinkomster för AFA Sjukförsäkring eftersom de har varit negativa vissa perioder på grund av återbetalning av premier.

Källa: Svensk Försäkring och SCB.

Försäkringar och den ekonomiska aktiviteten i Sverige

I Sverige bidrar det privata försäkringssystemet direkt till cirka en procent av BNP. Som statistisk grund för beräkningen av produktionsvärdena för försäkringar används premieinkomster och försäkringsersättningar från Finansinspektionens kvartalsrapporter och försäkringsföretagens årsredovisningar. Försäkringar bidrar till ekonomin även indirekt, genom att de ger ekonomiskt skydd mot olika typer av risker. Det underlättar för individer och företag att agera under ovisshet och reducerar deras behov att spara för oförutsedda utgifter.

Skadeförsäkringsmarknaden

Under 2020 var de totala premieinkomsterna för skadeförsäkringar drygt 95 miljarder kronor.

Knappt 96 procent – 91,3 miljarder kronor – av premieinkomsterna kan hänföras till skadeförsäkringsföretag (se tabell 1). Även vissa livförsäkringsföretag har skadeförsäkringar, främst i form

av sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring; drygt 4 procent – 3,9 miljarder kronor – av premieinkomsterna för skadeförsäkringar det senaste året gick till livförsäkringsföretagen. Premieinkomsterna till livförsäkringsföretagens skadeförsäkringar ingår inte i den fortsatta redovisningen i denna rapport.

Tabell 1. Inbetalda premier till skadeförsäkringar, miljarder kronor

Produktområde	Årsvärden per kvartal		Årlig förändring	
	2019K4	2020K4	Mdr kr	Procent
Skadeförsäkring hos skadeförsäkringsföretag	88,17	91,26	3,09	3,51
Trafik- och motorfordonsförsäkring	31,72	32,66	0,93	2,95
Företags- och fastighetsförsäkring	19,40	20,36	0,96	4,95
Hem- och villaförsäkring	17,91	18,09	0,18	1,02
Sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring	11,49	11,96	0,47	4,11
Övrig skadeförsäkring	7,65	8,20	0,54	7,09
Skadeförsäkring hos livförsäkringsföretag	4,15	3,88	-0,27	-6,58
Skadeförsäkring, totalt	92,32	95,14	2,82	3,05

Anm.: I *Skadeförsäkring hos skadeförsäkringsföretag* ingår inte premieinkomster för AFA Sjukförsäkring eftersom de har varit negativa vissa perioder på grund av återbetalning av premier. I *Företags- och fastighetsförsäkring* ingår även ansvarsförsäkring samt sjöfarts-, luftfarts- och transportförsäkring. I *Övrig skadeförsäkring* ingår övrig egendomsförsäkring (t.ex. djurförsäkring och produktförsäkring), kredit- och borgensförsäkring, rättskyddsförsäkring, assistansförsäkring, trygghetsförsäkring vid arbetsskada, inkomstförsäkring- och avgångsbidragsförsäkring. I *Skadeförsäkring hos livförsäkringsföretag* ingår främst sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring.

Källa: Svensk Försäkring.

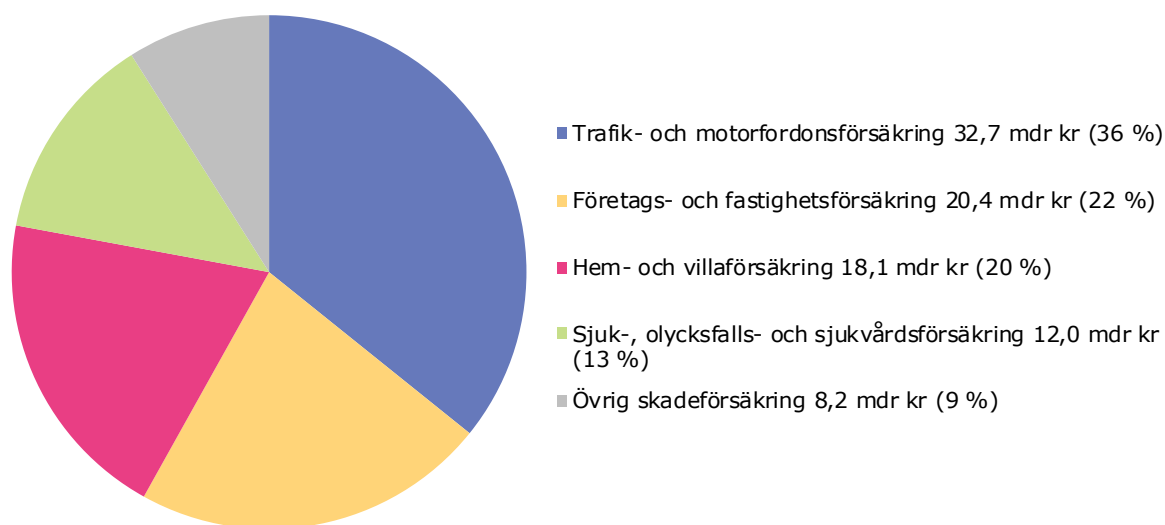
Premieinkomsterna för trafik- och motorfordonsförsäkringar utgjorde mer än en tredjedel (32,7 miljarder kronor) av skadeförsäkringsföretagens premieinkomster under 2020 (se diagram 4).

Företags- och fastighetsförsäkringar och hem- och villaförsäkringar omfattade vardera omkring en

femtedel (20,4 miljarder kronor respektive 18,1 miljarder kronor) av premieinkomsterna för skadeförsäkringsföretagen under 2020. Sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkringar omfattade 13 procent (12,0 miljarder kronor), och resterande skadeförsäkringar hos skadeförsäkringsföretagen omfattade 9 procent (8,2 miljarder kronor) av premieinkomsterna.

Diagram 4. Premieinkomster för skadeförsäkringsföretag de senaste fyra kvartalen (2020K1–2020K4), fördelat per produktområde

Miljarder kronor och andel i procent

Anm.: Skadeförsäkring som finns hos livförsäkringsföretagen ingår inte. Premieinkomster för AFA Sjukförsäkring ingår inte, eftersom de har varit negativa vissa perioder på grund av återbetalning av premier. I *Företags- och fastighetsförsäkring* ingår även ansvarsförsäkring samt sjöfarts-, luftfarts- och transportförsäkring. I *Övrig skadeförsäkring* ingår övrig egendomsförsäkring (t.ex. djurförsäkring och produktförsäkring), kredit- och borgensförsäkring, rättsskydds-försäkring, assistansförsäkring, trygghetsförsäkring vid arbetsskada, inkomstförsäkring och avgångsbidragsförsäkring.

Källa: Svensk Försäkring.

Diagram 5 visar premieinkomster för skadeförsäkringsföretagen i form av årsvärden per kvartal där varje stapel visar premieinkomsterna för de senaste fyra kvartalen. Jämfört med 2019 har premieinkomsterna vuxit med 3,1 miljarder kronor under 2020 – en ökning med 3,5 procent.

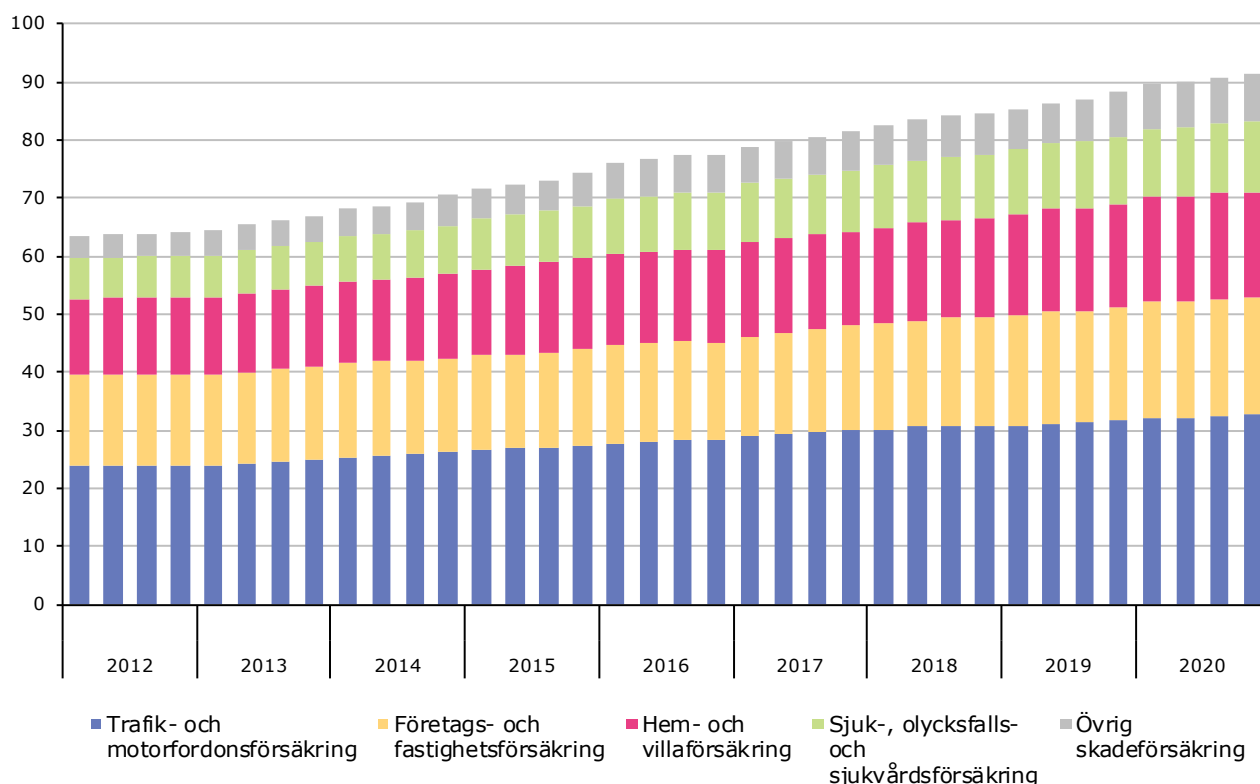
Premieinkomsterna för företags- och fastighetsförsäkringar har ökat med 4,9 procent (960 miljoner kronor). Premieinkomsterna för hem- och villaförsäkringar har ökat med 1 procent (182 miljoner kronor). Premieinkomsterna för sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkringar har ökat med 4,1 procent (473 miljoner kronor). Premieinkomsterna för trafik- och motorfordonsförsäkringar, som är det största av dessa

produktområden mätt i premieinkomster, har ökat med 2,9 procent (935 miljoner kronor).

Premieinkomsterna har ökat stadigt under en längre tid. Sedan 2012 har de årsvisa premieinkomsterna för sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkringar ökat med 65 procent (4,7 miljarder kronor). Under samma period har premieinkomsterna för hem- och villaförsäkringar ökat med 37 procent (4,8 miljarder kronor), premieinkomsterna för trafik- och motorfordonsförsäkringar ökat med 37 procent (8,8 miljarder kronor) och premieinkomsterna för företags- och fastighetsförsäkringar ökat med 30 procent (4,7 miljarder kronor).

Diagram 5. Premieinkomster för skadeförsäkringsföretag per produktområde, årsvärden per kvartal, 2012–2020

Miljarder kronor

Anm.: Skadeförsäkring som finns i livförsäkringsföretagen ingår inte. Premieinkomster för AFA Sjukförsäkring ingår inte, eftersom de har varit negativa vissa perioder på grund av återbetalning av premier. I *Företags- och fastighetsförsäkring* ingår även ansvarsförsäkring samt sjöfarts-, luftfarts- och transportförsäkring. I *Övrig skadeförsäkring* ingår övrig egendomsförsäkring (t.ex. djurförsäkringar och produktförsäkringar), kredit- och borgensförsäkring, rättsskydds-försäkring, assistansförsäkring, trygghetsförsäkring vid arbetsskada, inkomstförsäkring samt avgångsbidragförsäkring.

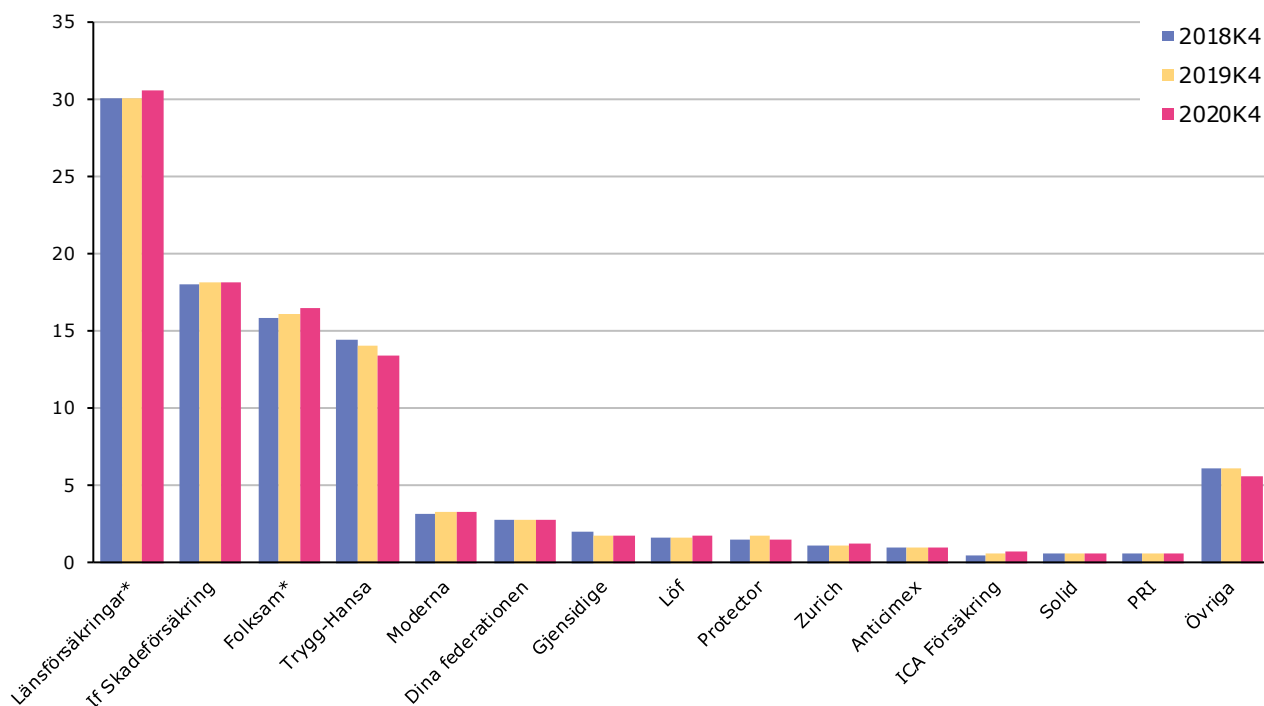
Källa: Svensk Försäkring.

Under 2020 var premieinkomsterna för skadeförsäkringsföretagen knappt 91,3 miljarder kronor (se tabell 1 ovan). Länsförsäkringar,

If Skadeförsäkring, Folksam och Trygg-Hansa stod för 79 procent av premieinkomsterna (se diagram 6).

Diagram 6. Marknadsandelar för skadeförsäkringsföretag i procent av årliga premieinkomster

Procent

Anm.: Diagrammet visar andelar av premieinkomster de senaste fyra kvartalen (rosa staplar) samt för motsvarande årsperioder ett respektive två år tidigare (gula respektive blå staplar). Premieinkomster för livförsäkringsföretagens skadeförsäkringar ingår inte. Premieinkomster för AFA Sjukförsäkring ingår inte eftersom de har varit negativa vissa perioder på grund av återbetalning av premier. Företag med asterisk (*) avser företagsgruppen.

Källa: Svensk Försäkring.

Marknadsandelar i statistikdatabasen

Marknadsandelar för olika produktområden inom skadeförsäkringsmarknaden finns i statistikdatabasen:

[Snabba fakta om försäkringsföretagen](#)

Anmälda skador inom egendomsförsäkringar

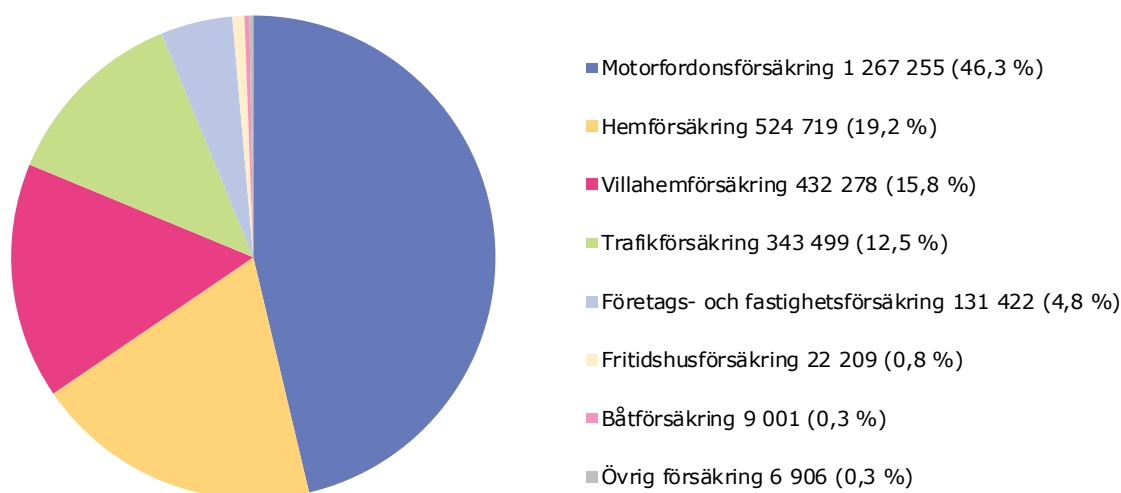
Under 2020 anmäldes drygt 2,7 miljoner skador inom egendomsförsäkringar: motorfordonsförsäkring, trafikförsäkring, hemförsäkring, villahemförsäkring, fritidshusförsäkring, båtförsäkring samt företags- och fastighetsförsäkring (se diagram 7).

Nästan hälften (46 procent) av de anmälda skadorna under det senaste året var inom motorfordonsförsäkringar, som är frivilliga komplement

till den obligatoriska trafikförsäkringen. Det är framför allt personbilar som skadas och det handlar mest om glasskador, till exempel skador på vindrutor, och vagnskador. Till trafikförsäkringen, som är lagstadgad, anmäldes drygt 340 000 skador (12,5 procent av skadeanmälningarna). Omkring en tredjedel (35 procent) av de anmälda skadorna var inom hem- och villaförsäkringar.

Diagram 7. Antal anmälda skador inom egendomsförsäkringar de senaste fyra kvartalen (2020K1–2020K4)

Antal anmälda skador och andel i procent

Anm.: Omfattar även skador inom eventuella tilläggförsäkringar. I *Övrig försäkring* ingår bl.a. djurförsäkring och produktförsäkring.

Källa: Svensk Försäkring.

Trafikförsäkringen och kompletterande motorfordonsförsäkringar

Inom EU ska varje motordrivna fordon som brukas i trafik ha en *trafikförsäkring* som skyddar mot vissa skador som sker vid en olycka. För föraren som orsakat olyckan täcks dock inte skador på det egna fordonet. Som kompletterande skydd kan fordonsägaren teckna en separat *motorfordonsförsäkring*.

Trafikförsäkring krävs för motorfordon som brukas i trafik. Hit hör även vissa motorfordon som inte är registrerade, t.ex. motorfordon inom moped klass II, vilket bl.a. innefattar vissa elcyklar. Fordon som är registrerade i trafik men saknar motor (t.ex. släpvagnar och husvagnar) kräver inte trafikförsäkring.

Motorfordonsförsäkringar kan tecknas för alla fordon i trafik, även sådana som inte är registrerade i fordonsregistret. Motorfordonsförsäkringar kan även tecknas för ej motordrivna fordon, såsom släpvagnar och husvagnar.

Detaljerade uppgifter om bland annat orsaker till skada finns att hämta i Svensk Försäkrings statistikdatabas: www.svenskforsakring.se/statistik/statistikdatabas/.

Under 2020 har antalet anmälda skador inom hemförsäkringar ökat med 1 procent (5 100 skadeanmälningar) jämfört med 2019 (se diagram 8).

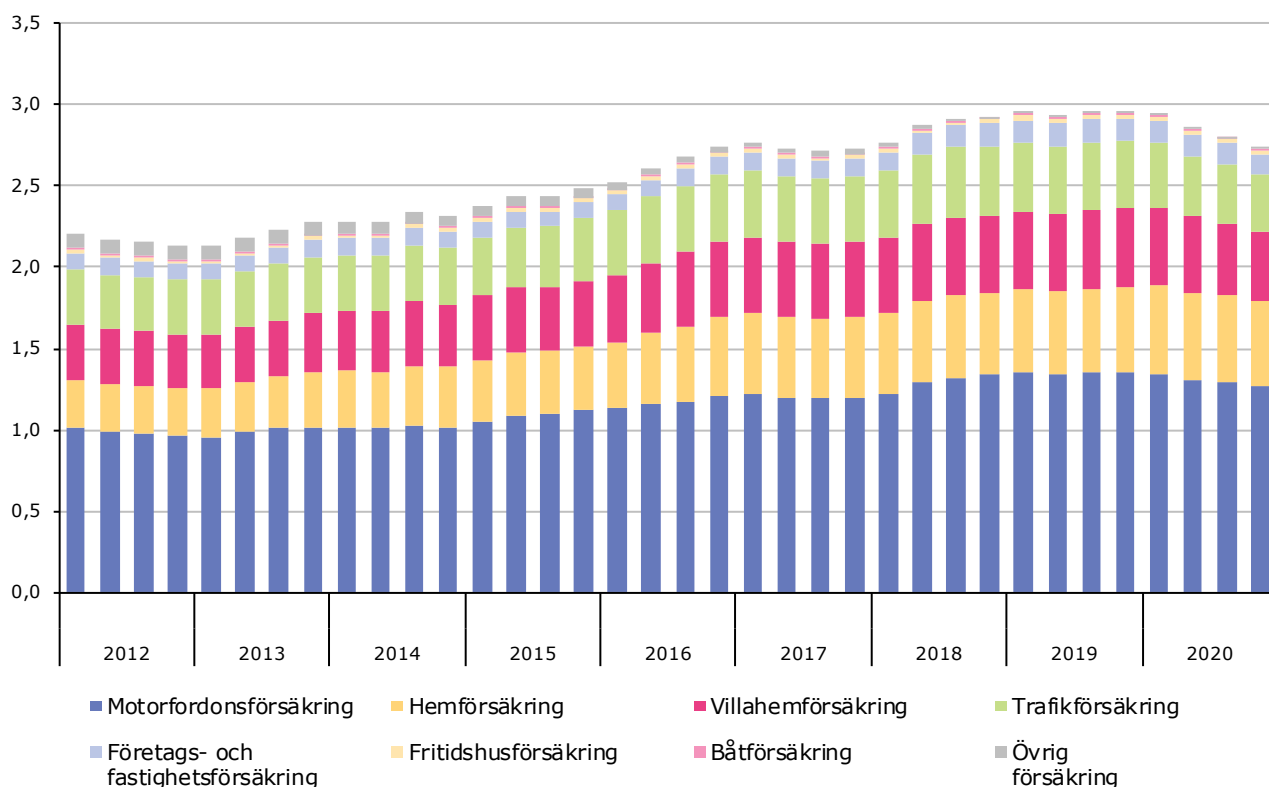
När det gäller övriga egendomsförsäkringar så har däremot antalet skadeanmälningar minskat. Antalet anmälda skador inom villahemförsäkringar har minskat med 11 procent (54 300 skadeanmälningar), antalet anmälda skador inom fritidshusförsäkringar har minskat med 19 procent (5 100 skadeanmälningar) och antalet anmälda skador inom båtförsäkringar har minskat med

14 procent (1 400 skadeanmälningar). Antalet anmälda skador inom trafik- och motorfordonsförsäkringar har minskat med 9 procent (158 000 skadeanmälningar) och antalet skador inom företags- och fastighetsförsäkringar har minskat med 6 procent (8 800 skadeanmälningar).

Sett över lite längre tid så har däremot antalet anmälda skador inom egendomsförsäkringar ökat markant. Sedan 2012 har antalet anmälda skador ökat med 28 procent, från drygt 2,1 miljoner till drygt 2,7 miljoner skadeanmälningar årsvis.

Diagram 8. Antal anmälda skador inom egendomsförsäkringar, årsvärden per kvartal, 2012–2020

Antal miljoner skadeanmälningar

Anm.: Omfattar även skador inom eventuella tilläggförsäkringar. I Övrig försäkring ingår bl.a. djurförsäkring och produktförsäkring.

Källa: Svensk Försäkring.

Hemförsäkring, villaförsäkring och villahemförsäkring

Hemförsäkring täcker alla saker som försäkringstagaren äger, hyr eller lånar för sitt privata bruk. Husägare kan som komplement till hemförsäkringen teckna en villaförsäkring som täcker skador som kan uppkomma på själva fastigheten eller tomten. En villahemförsäkring är en kombinerad hemförsäkring och villaförsäkring.

Pensions- och livförsäkringsmarknaden

Knappt 307 miljarder kronor betalades in i premier till pensions- och livförsäkringar under 2020. Av dessa inbetalningar så gick drygt 273 miljarder till konkurrensutsatta försäkringar och drygt 33 miljarder kronor till ej konkurrensutsatta

försäkringar (se tabell 2). Inbetalda premier till ej konkurrensutsatta försäkringar ingår inte i den fortsatta redovisningen i denna rapport.

Tabell 2. Inbetalda premier till pensions- och livförsäkringar, miljarder kronor

Produktområde	Årsvärden per kvartal		Årlig förändring	
	2019K4	2020K4	Mdr kr	Procent
Konkurrensutsatt försäkring	246,52	273,48	26,96	10,94
Tjänstepensionsförsäkring	148,76	155,69	6,93	4,66
Via valcentral	74,27	77,53	3,26	4,39
Utanför valcentral	74,50	78,16	3,67	4,92
Privat livförsäringssparande	89,40	109,44	20,04	22,42
Privat kapitalförsäkring	87,67	107,87	20,20	23,04
Privat pensionsförsäkring	1,73	1,57	-0,16	-9,33
Övrig konkurrensutsatt försäkring	8,35	8,35	-0,00	-0,05
Ej konkurrensutsatt försäkring	20,98	33,15	12,17	58,02
Tjänstepensionsförsäkring utanför valcentral	17,89	30,18	12,29	68,73
Övrig ej konkurrensutsatt försäkring	3,09	2,97	-0,12	-3,97
Pensions- och livförsäkring, totalt	267,49	306,63	39,14	14,63

Anm.: Tabellen visar inbetalda premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital. I *Övrig konkurrensutsatt försäkring* ingår premiebefrielseförsäkring, grupplivförsäkring och sjukförsäkring som inte tecknats av arbetsgivare i anslutning till anställning utan av "privat" försäkringstagare, där sjukförsäkring avser sådan som inte kan sägas upp av försäkringsföretaget och därför klassas som livförsäkringsrörelse. I *Övrig ej konkurrensutsatt försäkring* ingår premier för viss sjukförsäkring och grupplivförsäkring som inte är utsatta för konkurrens.

Källa: Svensk Försäkring.

Konkurrensutsatta försäkringar och valcentraler

En *konkurrensutsatt försäkring* innebär att arbetsgivare eller anställd kan välja mellan flera försäkringsgivare. Det finns ej konkurrensutsatta tjänstepensionsförsäkringar, där denna möjlighet inte ges. Utöver vissa tjänstepensionsförsäkringar så räknas Alectas sjukförsäkringspremier och samtliga premier till AFA Livförsäkring som ej konkurrensutsatta.

Med *tjänstepensionsförsäkring via valcentral* avses en tjänstepensionsförsäkring där den anställde själv kan välja försäkringsgivare via en valcentral som förmedlar premien från arbetsgivaren till försäkringsgivaren.

Olika kollektivavtalsområden har olika valcentraler. Premier för kollektivavtalade tjänstepensionsförsäkringar kan också förmedlas utanför valcentraler.

Detaljerade uppgifter finns att hämta i Svensk Försäkrings statistikdatabas:

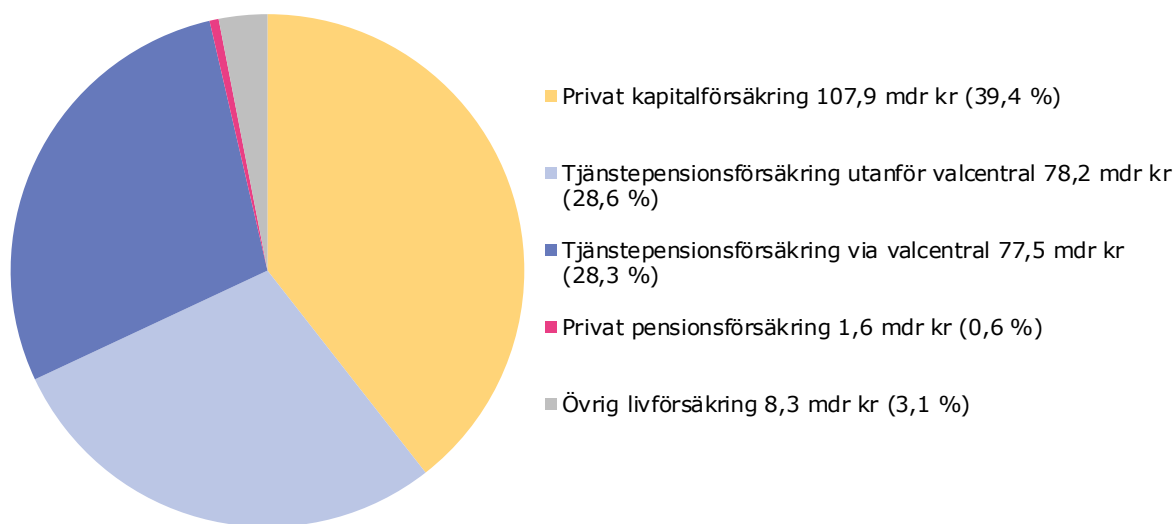
www.svenskforsakring.se/statistik/statistikdatabas/

Av de inbetalda premierna till konkurrensutsatta försäkringar så gick den största delen, knappt 156 miljarder kronor (57 procent), till tjänstepensionsförsäkringar, varav ungefär hälften, knappt 78 miljarder kronor, gick via valcentraler

(se diagram 9 och tabell 2). Privata kapitalförsäkringar stod för 39 procent (107,9 miljarder kronor) av de inbetalda premierna under 2020.

Diagram 9. Inbetalda premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar de senaste fyra kvartalen (2020K1–2020K4), fördelat per produktområde

Miljarder kronor och andel i procent

Anm.: Diagrammet visar inbetalda premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital. I *Övrig livförsäkring* ingår premiebefrielse-, gruppliv- och sjukförsäkring som inte tecknats av arbetsgivare i anslutning till anställning utan av "privat" försäkringstagare, där sjukförsäkring avser sådan som inte kan sägas upp av försäkringsföretaget och därför klassas som livförsäkringsrörelse.

Källa: Svensk Försäkring.

Tjänstepension och tjänstepensionsförsäkring

Tjänstepension kan betalas av arbetsgivare som ett komplement till den allmänna pensionen. Ungefär 90 procent av alla anställda i Sverige har tjänstepension. I de fall arbetsgivaren erbjuder tjänstepension så är det vanligt att pensionsåtagandet sker via en *tjänstepensionsförsäkring*, vilket ger arbetsgivaren rätt till skatteavdrag. I det som sorterar under *tjänstepensionsförsäkring utanför valcentral* i statistiken ingår även kapitalförsäkring för tjänstepension, vilket t.ex. kan användas vid så kallad direktpension.

Tjänstepension upphandlas i de flesta fall i kollektivavtal mellan fack och arbetsgivare. De flesta tjänstepensionsförsäkringar innebär att individen kan välja sparform själv, för hela eller delar av kapitalet, via valcentraler. För en annan del av tjänstepensionerna så har kollektivavtalsparterna valt sparform. Vissa arbetsgivare har inte kollektivavtalade tjänstepensioner; arbetsgivaren kan i sådana fall välja att teckna eget – individuellt – tjänstepensionsavtal.

Diagram 10 visar årsvisa premieinbetalningar till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar per kvartal. Jämfört med 2019 har de sammanlagda premieinbetalningarna vuxit med 27 miljarder kronor under 2020 – en ökning med 11 procent.

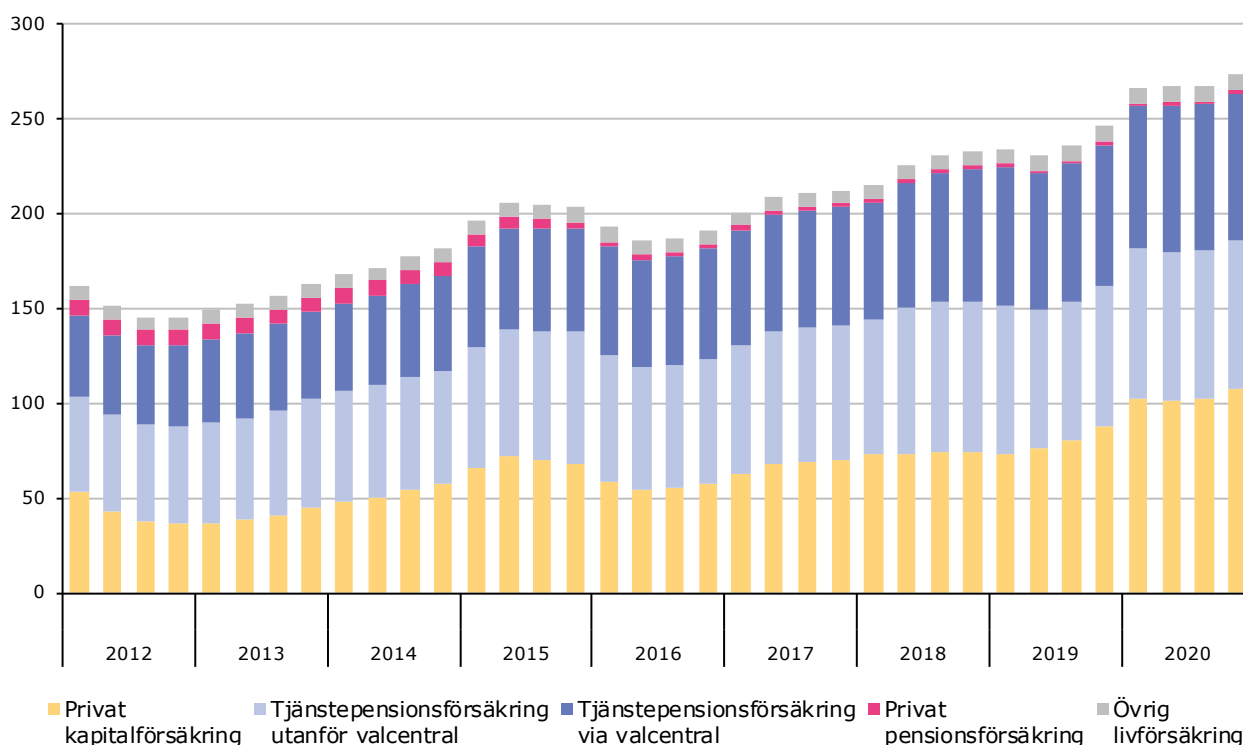
Premieinbetalningarna till tjänstepensionsförsäkring via valcentraler ökade med 4,4 procent (3,3 miljarder kronor) under 2020. Inbetalningarna

till tjänstepensionsförsäkring utanför valcentraler ökade samtidigt med 5 procent (3,7 miljarder kronor).

De inbetalda premierna till privat kapitalförsäkring ökade med 23 procent (20,2 miljarder kronor) under 2020. Inbetalningarna till privat pensionsförsäkring minskade kraftigt inför att avdragsrätten avskaffades 2016, och har sedan dess legat på ungefär oförändrad nivå.

Diagram 10. Inbetalda premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar per produktområde, årsvärden per kvartal, 2012–2020

Miljarder kronor

Anm.: Diagrammet visar inbetalda premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital. I *Övrig livförsäkring* ingår premiebefrielseförsäkring, grupplivförsäkring och sjukförsäkring som inte tecknats av arbetsgivare i anslutning till anställning utan av "privat" försäkringstagare, där sjukförsäkring avser sådan som inte kan sägas upp av försäkringsföretaget och därför klassas som livförsäkringsrörelse. Uppgifterna i diagrammet täcker inte hela den konkurrensutsatta marknaden; t.ex. saknas den valbara delen inom det statliga tjänstepensionsavtalet PA 16 som placerats hos Kåpan, och som enligt statistik från SPV omfattar premieinbetalningar om drygt 2,3 miljarder kronor för de fyra senaste kvartalen.

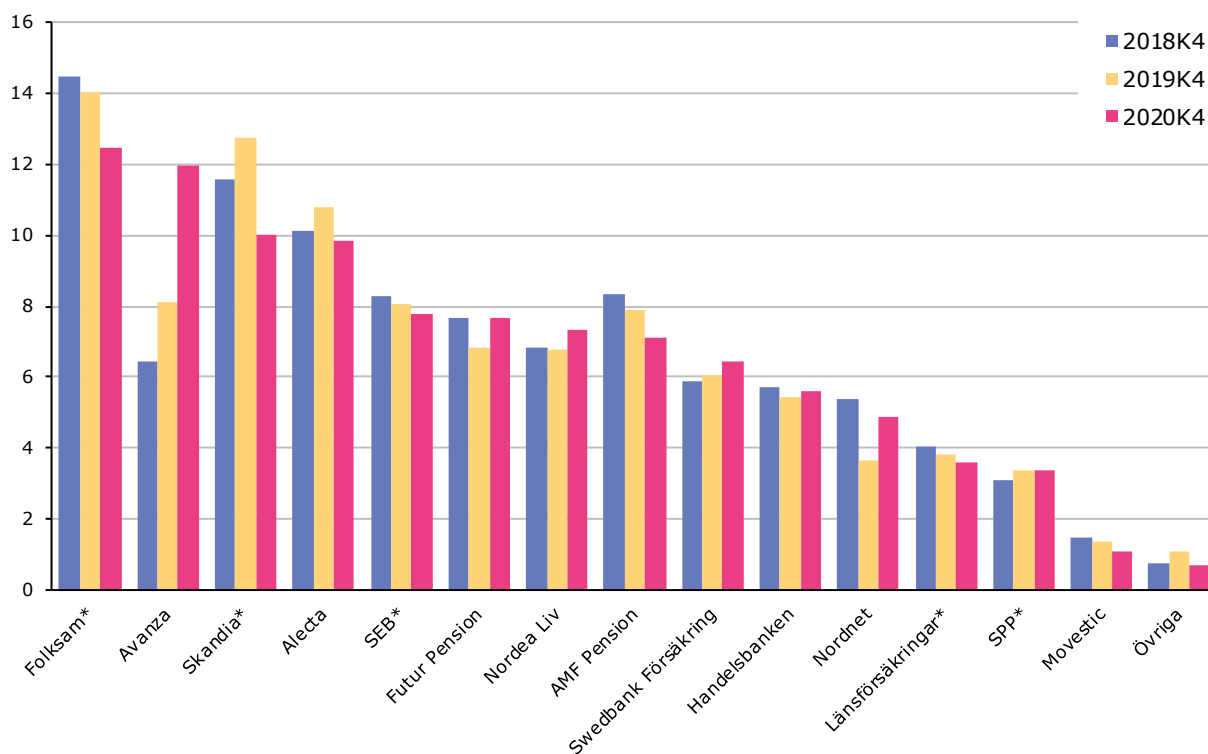
Källa: Svensk Försäkring.

Under 2020 var premieinbetalningarna till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar drygt 273 miljarder kronor (se tabell 2 ovan).

Nästan hälften (44 procent) av de inbetalda premierna gick till Folksam, Avanza, Skandia och Alecta (se diagram 11).

Diagram 11. Marknadsandelar i procent av årliga inbetalda premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar

Procent

Anm.: Diagrammet visar andelar av inbetalda premier till konkurrensutsatta försäkringar de senaste fyra kvartalen (rosa staplar) samt för motsvarande årsperioder ett respektive två år tidigare (gula respektive blå staplar). I inbetalda premier ingår inte uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital. Skadeförsäkring inom livförsäkringsföretagen ingår inte. Företag med asterisk (*) avser företagsgruppen.

Källa: Svensk Försäkring.

Marknadsandelar i statistikdatabasen

Marknadsandelar för olika produktområden inom livförsäkringsmarknaden, t.ex. för tjänstepensionsförsäkringar, finns i statistikdatabasen:

[Snabba fakta om försäkringsföretagen](#)

Livförsäkringssparande

Av de drygt 273 miljarder kronor som betalades in i premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar under 2020 (se tabell 2 ovan) så avser majoriteten – 265 miljarder kronor – ett livförsäkringssparande. De resterande drygt 8 miljarderna är inbetalningar till bland annat premiefrielseförsäkringar, grupplivförsäkringar och sjukförsäkringar.

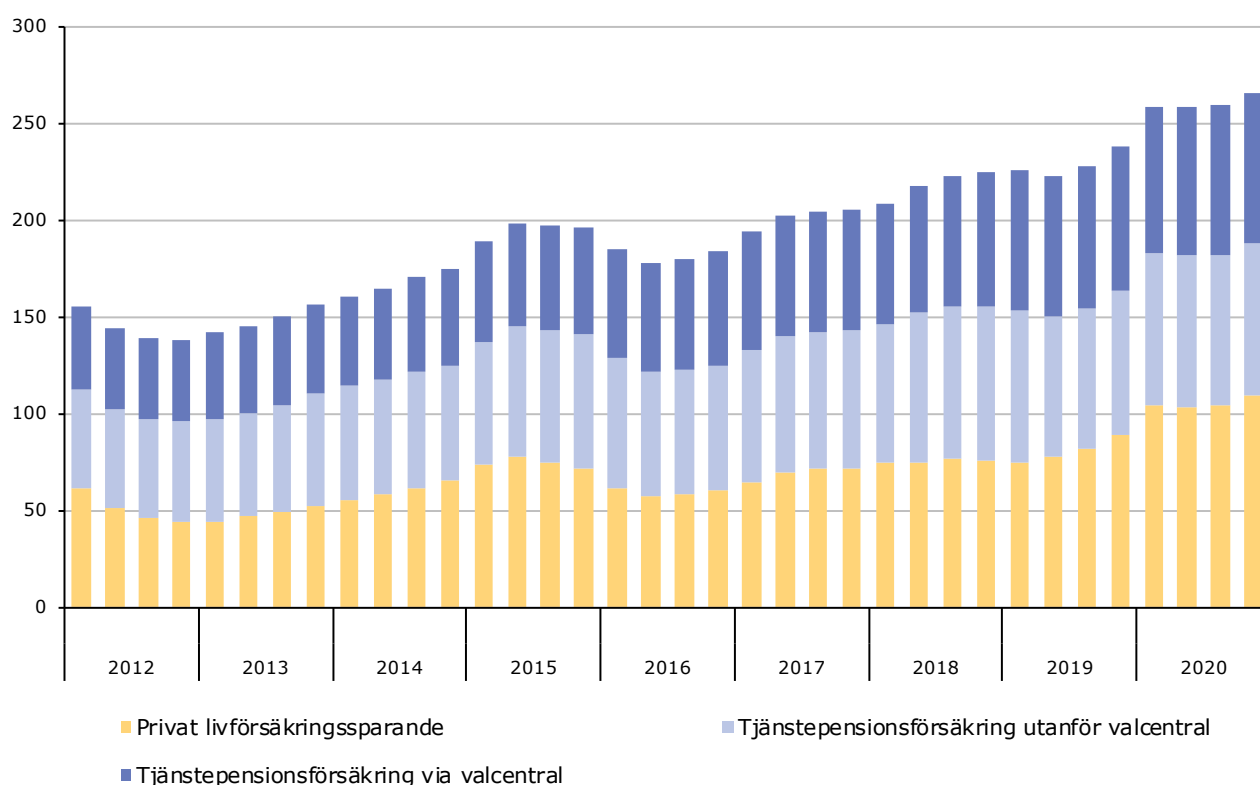
Sparande i tjänstepension utgör knappt 59 procent av det konkurrensutsatta livförsäkringssparandet,

varav ungefär hälften (29 procentenheter) betalas in via valcentraler (se diagram 12). Drygt 41 procent av livförsäkringssparandet utgörs av privat sparande i privata kapitalförsäkringar och privata pensionsförsäkringar.

Sparandet i tjänstepensionsförsäkringar har ökat trendmässigt över en längre tid. Det privata livförsäkringssparandet varierar mer, men har även det ökat kraftigt i ett längre perspektiv.

Diagram 12. Livförsäkringssparande, konkurrensutsatta försäkringar, årsvärden per kvartal, 2012–2020

Miljarder kronor

Anm.: Avser inbetalda premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital. *Privat livförsäkringssparande* omfattar privat kapitalförsäkring och privat pensionsförsäkring.

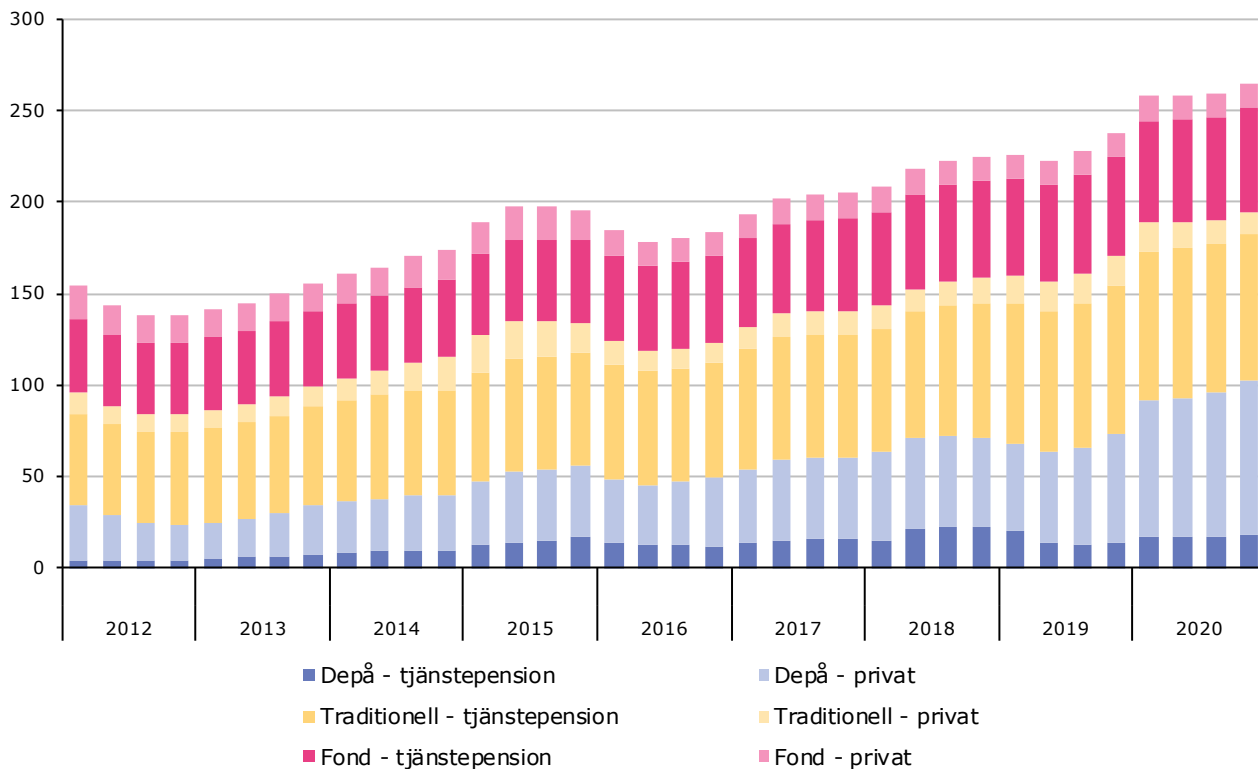
Källa: Svensk Försäkring.

Livförsäringssparande kan ske i traditionell försäkring, fondförsäkring eller depåförsäkring. Under 2020 placerades 35 procent i traditionell försäkring, 39 procent i depåförsäkring och 26 procent i fondförsäkring (se diagram 13).

Majoriteten (51 procent) av sparandet i tjänstepensionsförsäkringar skedde som traditionell försäkring, medan majoriteten (77 procent) av det privata livförsäringssparandet skedde som depåförsäkring.

Diagram 13. Livförsäringssparande fördelat på sparform, konkurrensutsatta försäkringar, årsvärden per kvartal, 2012–2020

Miljarder kronor

Anm.: Avser inbetalda premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital. I "privat" ingår privat kapitalförsäkring och privat pensionsförsäkring.

Källa: Svensk Försäkring.

Traditionell försäkring, fondförsäkring och depåförsäkring

Vid *traditionell försäkring* väljer försäkringsföretagen hur kapitalet ska förvaltas, och de bär den finansiella risken. Traditionell försäkring kan vara förmånsbestämd respektive premiebestämd. Med *förmånsbestämd försäkring* avses försäkring för vilken förmånen bestäms som ett fast periodiskt belopp eller en viss procent av lönen. Med *premiebestämd försäkring* avses försäkring för vilken premien bestäms som ett fast periodiskt belopp eller en viss procent av lönen.

Med *fondförsäkring* avses en livförsäkring vars premier enbart får placeras i fondandelar. Försäkringstagaren anvisar själv hur premier och avkastning placeras i en eller flera fonder. Fondandelarna ägs av försäkringsföretaget för försäkringstagarens räkning.

Med *depåförsäkring* avses en livförsäkring vars premier placeras i värdepapper eller i fondandelar. Försäkringstagaren kan själv välja vilka värdepapper eller fondandelar som premierna placeras i. Dessa placeras i en depå. Om premier enbart får placeras i fondandelar, anses en sådan försäkring vara en fondförsäkring.

Inflyttat försäkringskapital

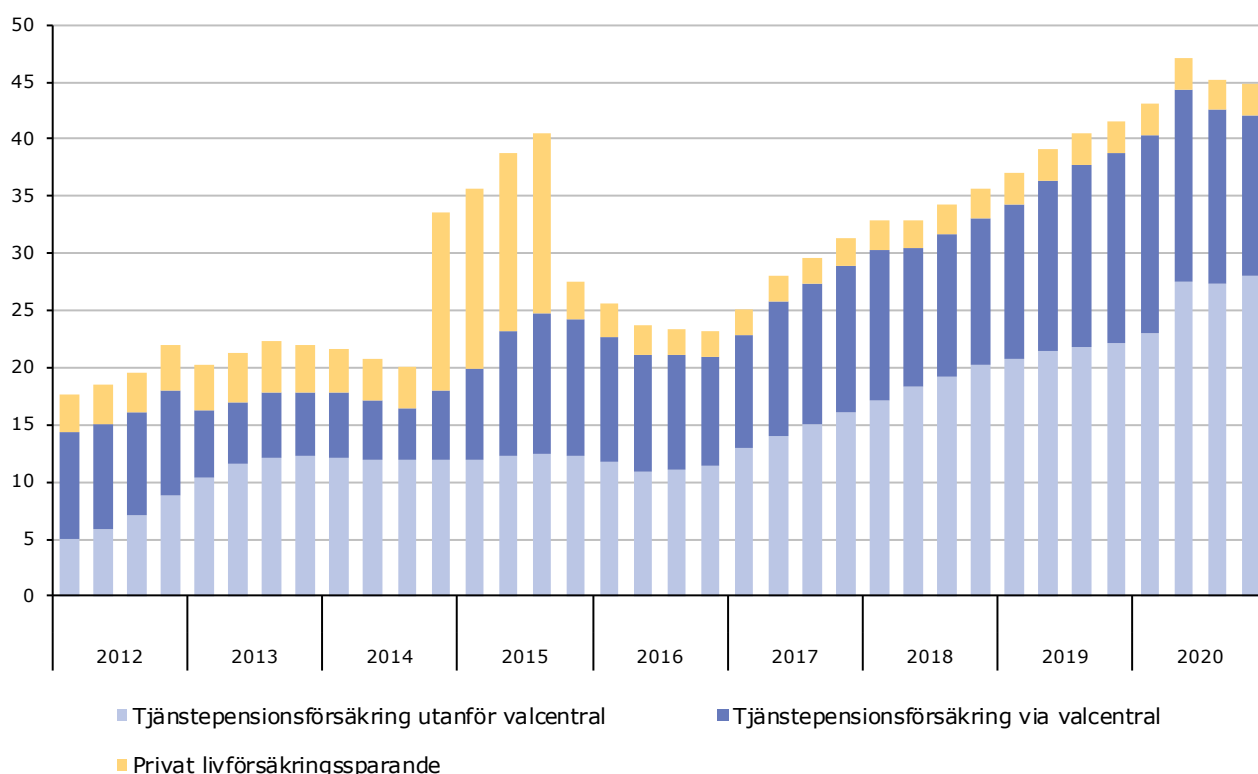
Sedan mitten av 2000-talet är det möjligt att i vissa försäkringsavtal inom tjänstepensionsförsäkring och övrig livförsäkring flytta hela eller delar av det sparade försäkringskapitalet till ett annat försäkringsföretag. Under 2020 flyttades knappt 45 miljarder kronor av försäkringskapitalet (se diagram 14). Jämfört med 2019 har det inflyttade kapitalet ökat med 8 procent (3,2 miljarder kronor). Flyttarna av tjänstepensionsförsäkring via valcentraler har minskat med 16 procent, medan flyttarna av tjänste-

pensionsförsäkring utanför valcentraler har ökat med 27 procent. Flyttarna av det privata livförsäkringssparandet, som omfattar privata kapitalförsäkringar och privata pensionsförsäkringar, har minskat med 5 procent.

Sedan 2012 har det årliga inflyttade försäkringskapitalet ökat från knappt 22 till knappt 45 miljarder kronor. Av denna ökning står flyttarna av tjänstepensionskapital utanför valcentraler för 84 procent.

Diagram 14. Inflyttat försäkringskapital, årsvärden per kvartal, 2012–2020

Miljarder kronor

Anm.: *Privat livförsäkringssparande* omfattar privat kapitalförsäkring och privat pensionsförsäkring. Flyttat försäkringskapital avser hela det försäkringskapital (inkl. återbäringskapital) som överförs genom inflyttning från annat företag, eller inom ett företag. Även inkomna premier (kapital) som avser beståndsöverlåtelse till företaget ingår, även i fall sådana belopp redovisas över balansräkningen. Flera av nivåförändringarna beror på att flytträtten successivt utökats till fler avtalsområden och att det därmed frigjorts mer kapital som kan flyttas. Nivåförändringen det fjärde kvartalet 2014 beror till stor del på att det flyttades sammanlagt 12,2 miljarder kronor till Nordea Livförsäkring i Sverige från Nordea Livförsäkring i Finland genom en beståndsöverlåtelse.

Källa: Svensk Försäkring.

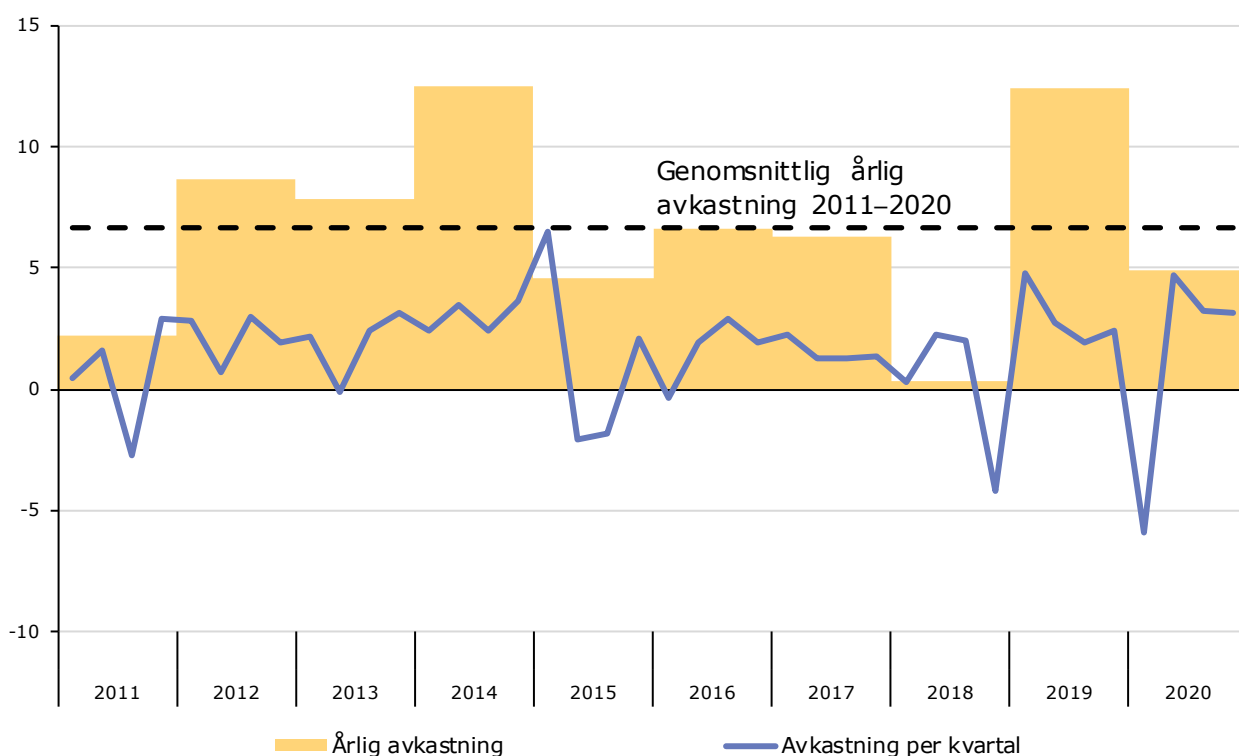
Totalavkastning

Totalavkastningen är ett mått på värdeförändring och direktavkastning på de tillgångar som förvaltas av försäkringsföretagen för försäkringstagarnas räkning. Avkastningen på livförsäkringsföretagens tillgångar är betydelsefull eftersom den påverkar nivån på de framtida pensionsutbetalningarna. För det fjärde kvartalet 2020 var den genomsnittliga totalavkastningen på livförsäkringsföretagens tillgångar 3,2 procent (se blå linje i diagram 15). För helåret 2020 uppgick den genomsnittliga totalavkastningen till 4,9 procent (se gul stapel i

diagram 15). Det är något lägre än medelvärdet för de årliga snittavkastningarna över de senaste 10 åren som fram till och med 2020 är 6,7 procent. Att avkastningen under 2020 var något lägre än medelvärdet kan till stor del förklaras av nedgångarna på aktiemarknaderna i Sverige liksom i övriga världen under våren till följd av corona-pandemin. Avkastningen för 2020 är dock högre än till exempel under 2015 och 2018.

Diagram 15. Genomsnittlig totalavkastning på tillgångar som förvaltas av svenska livförsäkringsföretag, 2011–2020

Procent

Anm.: Totalavkastningen är beräknad som ett medelvärde av livförsäkringsföretagens avkastningar, viktat med marknadsvärdet på de tillgångar som företagen förvaltar.

Källa: Svensk Försäkring.

Svensk Försäkring Box 24043, 104 50 Stockholm Karlavägen 108 Tel 08-522 785 00 Fax 08-522 785 15
www.svenskforsakring.se